

T.C.
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU

ATAM BÜLTEN

01-31 MART 2026

Yayınlar

“Doğumundan Ölümüne Kadar
Kaynakçalı Atatürk Günlüğü”
Yayımlandı

Projeler

2026 Yılı Mart Dönemi
Proje Başvuruları
Tamamlandı

Etkinlikler

İstiklâl Marşı'nın Kabulünün
105. Yılı ve Mehmet Âkif Ersoy
Konferansı Gerçekleştirildi

"Benim en büyük eserim, Türkiye Cumhuriyeti'dir."

K. Atatürk

İÇİNDEKİLER

01

BAŞKANLIK MAKAMI

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı'na
Devlet Denetim Elemanları Derneği'nden
Ziyaret

9

Şener Mete'den Atatürk Araştırma
Merkezi Başkanı
Prof. Dr. Ahmet Kılınç'a Ziyaret

10

Tokat'ta Protokol Ziyaretleri
Gerçekleştirildi

11-12

Bartın Üniversitesi Öğretim Üyesi
Prof. Dr. Yenal Ünal'dan
ATAM Başkanı'na Nezaket Ziyareti

13

ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç,
TRT Türkiye'nin Sesi Radyosu'nda

14

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı
Prof. Dr. Ahmet Kılınç Tokat'ta
Ziyaretlerde Bulundu

15-16

02

BİLİMSEL ETKİNLİKLER

"İstiklâl Marşı'nın Kabulünün 105. Yılı
ve Mehmet Âkif Ersoy Konferansı"

18-19

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün
Kalp Hastalığı Paneli

20-22

"Medeni Kanun'un Tarihsel Evrimi ve
Siyasal Bağlamı Sempozyumu"

23-24

"Türk Kanunu Medenîsi ve Cumhuriyet
Sergisi" Tokat'ta Açıldı

25-26

İÇİNDEKİLER

**"Türk Medeni Kanunu'nun Kabulünün
100. Yılı Sempozyumu"**

27-28

03

YAYINLAR

**"Paylaşım Tasarıları Çerçevesinde
Orta Doğu'nun Şekillendirilmesi (1918-1945)"**

30

"Milletin Sesi Mahmet Akif Ersoy"

31

**Türkiye-Hindistan İlişkileri
(1919-1947)**

32

**"Doğumundan Ölümüne Kadar Kaynakçalı
Atatürk Günlüğü"**

33

**"Türkiye'de Göç Yönetiminde Sivil Toplum
Kuruluşlarının Rolü"**

34

05

ATATÜRK ANSİKLOPEDİSİ'NDEN

Yeni Eklenenler

35

05

TÜRK DÜNYASI ANSİKLOPEDİSİ'NDEN

Yeni Eklenenler

38

İÇİNDEKİLER

06

PROJELER

**2026 Yılı Mart Dönemi
Proje Başvuruları**

40

07

KURUM İÇİ FAALİYETLER

Yayın Komisyonu Toplantıları

42-43

Müdürler Toplantısı

44

Çalışma Grubu Toplantıları

45-48

08

YAKINDA

"Atatürk ve Aile" Sergisi (10 Nisan-İzmir)

50-51

**"Cumhuriyet ve Türk Kanunu Medenisi'nin
Normatif Temelleri Paneli"
(14 Nisan Antalya)**

52

**"Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Sergisi"
(14 Nisan-16 Nisan Antalya)**

54-57

**"Milli Mücadeleden Günümüze Ankara'daki
Diplomatik Misyonlar ve Elçilik Binaları
Konferansı" (22 Nisan)**

58

İÇİNDEKİLER

09

BİLİM KURULU ÜYELERİNDEN

Prof. Dr. Hale Şıvgın

60

Prof. Dr. Orhan AVCI

61-62

Prof. Dr. Ömer Osman UMAR

63-64

09

HABERLEŞME ÜYELERİNDEN

Doç. Dr. Mustafa TANRIVERDİ

66-69

01

BAŞKANLIK MAKAMI

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı'na Devlet Denetim Elemanları Derneği'nden Ziyaret

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınc, Devlet Denetim Elemanları Derneği Başkanı Kadir Kemalolu ve Yönetim Kurulu Üyesi Necip Feyzai Uygun'u makamında kabul etti. Gençlik ve Spor Bakanlığı Başmüfettişi Kadir Kemalolu ile Sağlık Başmüfettişi Necip Feyzai Uygun'un gerçekleştirdiği ziyarette, kurumlar arası iş birliği imkânları üzerine görüş alışverişinde bulunuldu. Ziyaret, karşılıklı iyi niyet temennileriyle sona erdi.

Şener Mete'den Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'a Ziyaret

TRT emekli Başspikeri ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Asli Üyesi Şener Mete, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç'ı makamında ziyaret etti. Ziyaret kapsamında Mete; spiker, muhabir ve iletişimcilere yönelik hazırladığı "Konuşturan Sözlük" adlı eserini Başkan Kılınç'a takdim etti. Türkiye'nin ilk telaffuz sözlükleri yazarlarından olan Mete ile gerçekleştirilen görüşmede dil ve iletişim alanındaki çalışmalar üzerine değerlendirmelerde bulunuldu. Ziyaret, karşılıklı iyi niyet temennileriyle sona erdi.

Tokat'ta Protokol Ziyaretleri Gerçekleştirildi

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç, ATAM ile Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi iş birliğinde düzenlenen sempozyumlar ve “Türk Kanunu Medenîsi ve Cumhuriyet” sergisi kapsamında Tokat'ta bir dizi makam ziyareti gerçekleştirdi. Bu kapsamda Tokat Valisi Abdullah Köklü, Tokat Barosu Başkanı Av. Volkan Bozkurt, Tokat Vakıflar Bölge Müdürü Sebahattin Erdoğan, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fatih Yılmaz, Adalet Komisyonu Başkanı Sedat Soydemir, İdare Mahkemesi Başkanı Alper Aksakal ve Tokat Belediye Başkanı Mehmet Kemal Yazıcıoğlu ile bir araya gelindi.

Ziyaretlerde etkinlikler ve sergiye ilişkin değerlendirmeler yapılırken, kurumlar arası iş birliğinin güçlendirilmesine yönelik görüş alışverişinde bulunuldu. Program kapsamında ayrıca Prof. Dr. İsmet Türkmen ile akademik çalışmalar ve yürütülen projeler üzerine istişarelerde bulunuldu.

Bartın Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Yenal Ünal'dan ATAM Başkanı'na Nezaket Ziyareti

Bartın Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü öğretim üyesi ve ATAM Haberleşme üyesi, Prof. Dr. Yenal Ünal, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılıncı'ı makamında ziyaret etti. Gerçekleştirilen nezaket ziyaretinde, tarih alanındaki akademik çalışmalar ve olası iş birliği imkânları üzerine görüş alışverişinde bulunuldu. Ziyaret, karşılıklı iyi niyet temennileriyle sona erdi.

ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç, TRT Türkiye'nin Sesi Radyosu'nda Yayınlanan "Hayal Hayat Sanat" Programına Konuk Oldu

Atatürk Araştırma Merkezi (ATAM) Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç, TRT Türkiye'nin Sesi Radyosu'nda yayınlanan "Hayal Hayat Sanat" programına konuk oldu. Programda Merkezin bilimsel yapısı ve dijitalleşme vizyonuna değinen Kılınç, Atatürk Ansiklopedisi ve Türk Dünyası Ansiklopedisi'nin ulaştığı erişim verilerini paylaştı. 2026 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yatırım Programı kapsamında hayata geçirilecek "Nutuk Külliyyatı Projesi" ile eserin çok dilli ve erişilebilir formatlarda yayımlanacağını belirtti. Ayrıca "Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet" projesi ile "Fotoğraflarla Atatürk: Bir Ömür Bir Cumhuriyet" albümüne ilişkin çalışmalar hakkında bilgi verdi.

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç Tokat'ta Kültürel Ziyaretlerde Bulundu

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç, 27 Mart 2026 tarihinde Tokat Vakıflar Bölge Müdürü Sebahattin Erdoğan ve Tokat İl Kültür ve Turizm Müdürü Abdi Dölek eşliğinde Tokat'ta çeşitli ziyaretler gerçekleştirdi. Program kapsamında Gök Medrese ve Tokat Atatürk Evi ziyaret edilirken, ziyarete ATAM personeli ve Bilim Kurulu Aslı Üyesi Prof. Dr. İsmet Türkmen de katıldı. Gök Medrese'de düzenlenen programda Prof. Dr. Ahmet Kılınç ve Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fatih Yılmaz, Anadolu Ajansı'na değerlendirmelerde bulundu.

Kılınç, “Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet” sergisi ile Tokat ziyaretine ilişkin memnuniyetini ifade ederek etkinliklerin tarihî ve kültürel farkındalığa katkı sağladığını belirtti. Ayrıca Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi “Şehir ve Kültür” dersi öğrencileriyle bir araya gelinerek ATAM’ın faaliyetleri hakkında bilgilendirme yapıldı.

02

BİLİMSEL ETKİNLİKLER

İstiklâl Marşı'nın Kabulünün 105. Yılı ve Mehmet Âkif Ersoy Konferansı Gerçekleştirildi

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı tarafından düzenlenen “İstiklâl Marşı'nın Kabulünün 105. Yılı ve Mehmet Âkif Ersoy Konferansı”, 13 Mart 2026 tarihinde Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yerleşkesi'nde gerçekleştirildi.

Açış konuşmasını yapan ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınc, İstiklâl Marşı'nın Türk milletinin bağımsızlık iradesinin en güçlü sembollerinden biri olduğunu vurguladı.

İçeriğe
ulaşmak için
QR kodu okutabilirsiniz

Konferansta emekli Vali ve yazar Adnan Yılmaz, Mehmet Âkif Ersoy'un şahsiyeti, Millî Mücadele'deki rolü ve İstiklâl Marşı'nın yazılış süreci hakkında değerlendirmelerde bulundu.

Programın ardından düzenlenen imza gününde Yılmaz, "Milletin Sesi Mehmet Âkif Ersoy" adlı eserini okuyucular için imzalayarak katılımcılarla bir araya geldi. Etkinlik, yoğun katılımın ardından konuşmacıya plaket ve belge takdimi ile sona erdi.

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Kalp Hastalığı Paneli Gerçekleştirildi

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün sağlık sorunlarını tarihsel ve tıbbi boyutlarıyla ele almak amacıyla düzenlenen “Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Kalp Hastalığı Paneli”, 24 Mart 2026 tarihinde Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yerleşkesi'nde gerçekleştirildi. Açış konuşmasını yapan Atatürk Araştırma Merkezi

Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınc, ATAM'ın Atatürk, Millî Mücadele ve Cumhuriyet tarihine yönelik bilimsel çalışmaları desteklediğini ve Nutuk Külliyyatı Projesi ile “Fotoğraflarla Atatürk: Bir Ömür, Bir Cumhuriyet” eserini kamuoyuna sunduklarını ifade etti.

Panelde Prof. Dr. Mahmut Bolat, Prof. Dr. İbrahim Etem Çelik ve Dr. Öğr. Üyesi Arif Hüdai Köken, Atatürk'ün sağlık durumu, kalp rahatsızlıkları ve dönemin tıbbi imkânları üzerine tarihsel ve tıbbi değerlendirmelerde bulundu. Programa AK Parti İstanbul Milletvekili Mustafa Hulki Cevizoğlu ile Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman Mert de katıldı. Etkinlik, konuşmacılara hediye ve katılım belgelerinin takdim edilmesiyle sona erdi.

İçeriğe ulaşmak için QR kodu okutabilirsiniz

Bir Asırlık Hukuk Perspektifinde Medeni Kanun'un Tarihsel Evrimi ve Siyasal Bağlamı Sempozyumu Gerçekleştirildi

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı ile Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi iş birliğinde düzenlenen “Bir Asırlık Hukuk Perspektifinde Medeni Kanun’un Tarihsel Evrimi ve Siyasal Bağlamı Sempozyumu”, 26 Mart 2026 tarihinde Tokat’ta yoğun katılımıyla gerçekleştirildi.

Program kapsamında “Türk Kanunu Medenîsi ve Cumhuriyet” sergisinin açılışı yapılırken, Türk Medeni Kanunu’nun tarihsel gelişimi ve siyasal bağlamı farklı disiplinlerden akademisyenler tarafından ele alındı.

ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınc’ın başkanlığında beş ayrı sunum gerçekleştirilirken; kadın hakları, aile hukuku, hukuk dili ve kurucu iktidar tartışmaları çeşitli yönleriyle değerlendirildi. Sempozyum sonunda konuşmacılara katılım belgeleri takdim edilirken, program toplu fotoğraf çekimi ile sona erdi.

TÜRK KANUNU MEDENÎSİ VE CUMHURİYET SERGİSİ TOKAT'TA AÇILDI

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı tarafından hazırlanan “Türk Kanunu Medenîsi ve Cumhuriyet Sergisi”, 26 Mart 2026 tarihinde Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi 15 Temmuz Kongre ve Kültür Merkezi’nde açıldı. Cumhurbaşkanlığı Yatırım Programı kapsamında desteklenen sergi, “Türk Medenî Kanunu’nun Kabulünün Yüzüncü Yılı Sempozyumu” ve “Bir Asırlık

Medenî Hukuk Perspektifinde Kanun’un Tarihsel Evrimi ve Siyasal Bağlamı Sempozyumu” öncesinde düzenlenerek tamamlayıcı bir etkinlik niteliği taşıdı. Programa ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç, Adalet Komisyonu Başkanı Sedat Soydemir, İdare Mahkemesi Başkanı Alper Aksakal, Tokat Barosu Başkanı Av. Volkan Bozkurt ve protokol üyeleri katıldı.

Sergide Mustafa Kemal Atatürk öncülüğünde Türk Medeni Kanunu'nun kabul süreci, tarihsel gelişimi ve Cumhuriyet ile ilişkisi arşiv belgeleri, fotoğraflar ve yargı kararlarıyla ziyaretçilere sunuldu.

Türk Medeni Kanunu'nun Kabulünün 100. Yılı Sempozyumu Yoğun Katılımla Gerçekleştirildi

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı ile Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi iş birliğinde 26-27 Mart 2026 tarihlerinde düzenlenen “Türk Medeni Kanunu’nun Kabulünün 100. Yılı Sempozyumu”, lise ve üniversite öğrencilerinin yoğun katılımıyla gerçekleştirildi.

Açılışta ATAM tarafından hazırlanan tanıtım filmi ve bilgilendirici video katılımcılarla paylaşılırken, ATAM Bilim Kurulu Asli Üyesi Prof. Dr. İsmet Türkmen sempozyumun 45 üniversitenin katkılarıyla geniş bir akademik iş birliğiyle hazırlandığını ifade etti; ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç ise Türk Medeni Kanunu'nun Cumhuriyet'in en önemli hukuk devrimlerinden biri olduğunu vurguladı.

Açılış oturumu Prof. Dr. Ahmet Kılınç başkanlığında gerçekleştirilirken, konuşmacılar Medeni Kanun'un tarihsel gelişimi, Mecelle'den Cumhuriyet'e uzanan dönüşüm süreci ve hukuk devrimindeki yeri üzerine değerlendirmelerde bulundu. Program sonunda üniversite ve Atatürk Araştırma Merkezi tarafından karşılıklı hediye, katılım ve teşekkür belgeleri takdim edildi.

03

YAYINLAR

“Paylaşım Tasarıları Çerçevesinde Orta Doğu'nun Şekillendirilmesi (1918–1945)” Eseri Yayımlandı

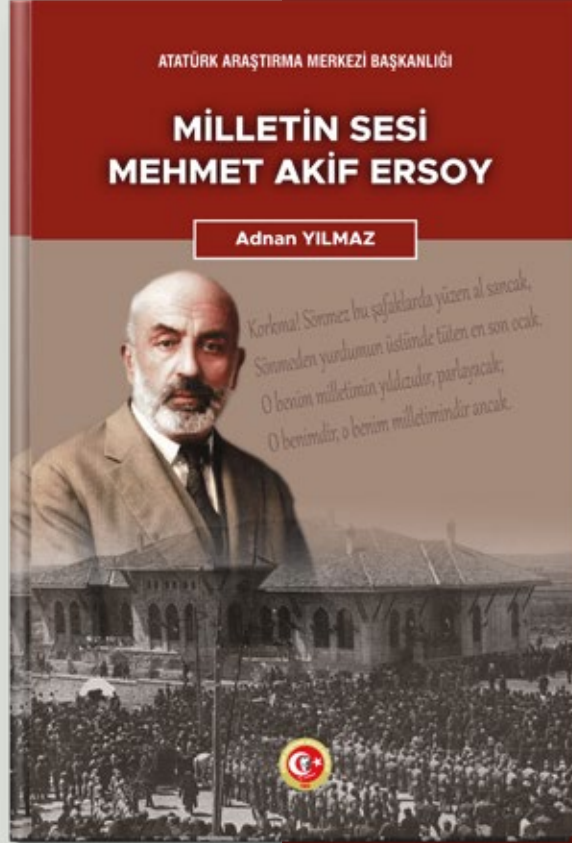

Kurumumuzun Orta Doğu çalışmalarına yönelik birikimi doğrultusunda Dr. Melek Yenisu tarafından kaleme alınan “Paylaşım Tasarıları Çerçevesinde Orta Doğu'nun Şekillendirilmesi (1918–1945)” adlı eser yayımlanarak okuyucuyla buluşturuldu. Eserde, Birinci Dünya Savaşı sonrası gizli antlaşmalarla başlayan paylaşım süreci, manda yönetimleri ve büyük güçlerin bölgedeki siyasi ve diplomatik faaliyetleri tarihsel bir perspektifle ele alınmaktadır. 1918–1945 yılları arasındaki gelişmeler arşiv belgeleri, hatıratlar ve dönemin basın kaynaklarıyla analiz edilerek Orta Doğu'nun günümüzdeki siyasal yapısına etkileri değerlendirilmektedir.

Yayına ulaşmak için
QR kodu okutabilirsiniz

“Milletin Sesi Mehmet Akif Ersoy” Eserinin İkinci Baskısı Yayınımlandı

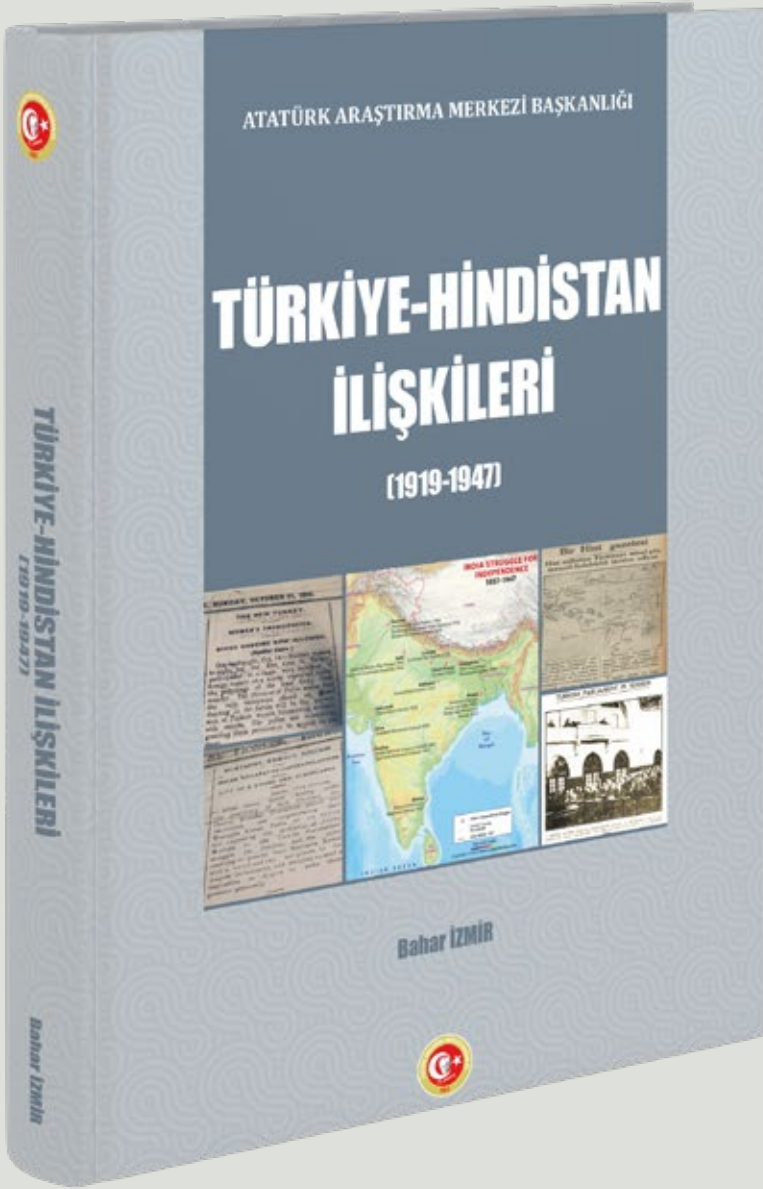
Yayına ulaşmak için
QR kodu okutabilirsiniz

Atatürk Araştırma Merkezi'nin Millî Mücadele ve Cumhuriyet döneminin önemli şahsiyetlerine yönelik yayınları kapsamında Adnan Yılmaz tarafından kaleme alınan “Milletin Sesi Mehmet Akif Ersoy” adlı eser ikinci baskısıyla yeniden okuyucuyla buluşturuldu.

Eserde Mehmet Akif Ersoy'un Millî Mücadele süreci, devlet hizmetindeki görevleri, Burdur Milletvekilliği ve İstiklal Marşı'nı yazma süreci ele alınmaktadır.

Ayrıca Ersoy'un edebî kişiliği, eserleri ve hayatının çeşitli yönleri de kapsamlı biçimde değerlendirilmektedir.

Türkiye–Hindistan İlişkileri (1919–1947) Eseri Yayımlandı

Türkiye'nin dış politika tarihine ışık tutan yayınları kapsamında Dr. Bahar İzmir tarafından hazırlanan "Türkiye–Hindistan İlişkileri (1919–1947)" adlı eser okuyucuyla buluşturulmuştur. Eserde, Millî Mücadele yıllarından II. Dünya Savaşı sonrasına uzanan süreçte Türkiye ile Hindistan arasındaki siyasi, kültürel ve diplomatik ilişkiler ele alınmaktadır. Türk ve Hint arşivleri ile dönemin basın kaynaklarına dayanan çalışma, iki ülke ilişkilerinin tarihsel arka planını çok boyutlu bir perspektifle değerlendirmektedir.

Yayına ulaşmak için
QR kodu okutabilirsiniz

“Doğumundan Ölümüne Kadar Kaynakçalı Atatürk Günlüğü” Yayımlandı

“Doğumundan Ölümüne Kadar Kaynakçalı Atatürk Günlüğü” adlı eser, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün 1881–1938 yılları arasındaki yaşamını kronolojik bir bütünlük içinde ele almaktadır. Eserde yer alan olaylar, belge ve arşiv kaynaklarıyla desteklenmiş, her madde sonunda ilgili kaynakçalar kısaltmalarla sunulmuştur. Atatürk’ün anı, söylev, mektup ve telgrafları ile döneme ilişkin çeşitli arşiv belgeleri ve bilimsel çalışmalar ışığında hazırlanan eser, kronolojik ve kaynakçalı yapısıyla önemli bir başvuru kaynağı niteliği taşımaktadır.

Yayına ulaşmak için
QR kodu okutabilirsiniz

“Türkiye’de Göç Yönetiminde Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü” Yayınlandı

Yayına ulaşmak için
QR kodu okutabilirsiniz

Dr. Fatih ÇELİK tarafından hazırlanan “Türkiye’de Göç Yönetiminde Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü” adlı eser, Türkiye’nin göç olgusunu sivil toplum boyutuyla ele alan kapsamlı bir çalışma olarak yayımlanmıştır. Eserde, Osmanlı’dan Cumhuriyet’e uzanan göç deneyimi ile Balkanlar, Orta Doğu ve Suriye kaynaklı göç hareketleri çok boyutlu bir perspektifle değerlendirilmektedir. Göç yönetiminde sivil toplum kuruluşlarının rolü ve kurumsal yapıları, yeni yasal düzenlemeler sonrası ortaya çıkan dinamikler çerçevesinde analiz edilerek literatüre katkı sunulmaktadır.

04

ATATÜRK ANSİKLOPEDİSİ'NDEN

Atatürk Ansiklopedisi Gelişmeye Devam Ediyor

29 Ekim 2020 tarihinde
Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün
doğumundan ölümüne kadar geçen sürede yaşadığı
mekânlar, öncülük ettiği inkılaplar, yönettiği tarihsel
süreçler ve dönemin önemli şahsiyetleri hakkında
doğru ve birincil kaynaklara dayalı bilgi
sunmak amacıyla dijital yayın hayatına
başlayan ve sonrasında gelen taleplerle madde
kapsamı 1960 yılına kadar genişletilen
Atatürk Ansiklopedisi'nde madde sayısı
1408'e ve erişim sayısı ise
11.407.682 'ye ulaştı.

ANSİKLOPEDİDE YENİ Tümü

İBRAHİM RÜKNEDDİN NASUHOĞLU (1867-1942)
Türk Siyasetçi, Hukukçu, İnkılapçı

Rükneddin Nasuhioğlu, 1867 yılında İstanbul Üsküdar Hacıpaşa Mahallesi'nde doğdu. Babası Ösküdar Nasuhi Dergisi Şeyhi Ahmet Efendi, annesi ise Sultan I. Mahmut'un Silahdarbaşı İsmail Hilmi Efendi'dir.

İşıl Tuna

27 Şubat 2026

İBRAHİM RÜKNEDDİN NASUHOĞLU (1867-1942)
Türk Siyasetçi, Hukukçu, İnkılapçı

Rükneddin Nasuhioğlu, 1867 yılında İstanbul Üsküdar Hacıpaşa Mahallesi'nde doğdu. Babası Ösküdar Nasuhi Dergisi Şeyhi Ahmet Efendi, annesi ise Sultan I. Mahmut'un Silahdarbaşı İsmail Hilmi Efendi'dir.

İşıl Tuna

27 Şubat 2026

SOKOL TEŞKİLATI
Spor Tarihi

Sokol'un ortaya çıktığı 1860'lı yıllar, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nda siyasal dönüşümün yaşandığı bir dönemdir. 20 Ekim 1860'ta ilan edilen Etkin İnkılap, parlamenter sistemi yeniden yürürlüğe soktu.

Aylin Uğurlu Çakır
Tolga Şimşeroğlu

27 Şubat 2026

VİLDAN AŞİR SAVAŞIR (1903-1986)
Spor Yöneticisi Ve Eğitmeni

Cumhuriyet döneminde bedem terbiyesi, spor politikaları ve gençlik teşkilatlarının kurumsallaşmasında belirleyici rol oynayan spor yöneticisi ve eğitimcisidir. 1903 yılında İstanbul'da doğdu. İlk v...
Mahsün Ertürk Budak

27 Şubat 2026

VYAÇESLAV MİHAYLOVİÇ MOLOTOV (1890-1986)
II. Dünya Savaşı Sırasında Stalin ile Birlikte Görev Yapanıç Soğuk Savaş Dönemi Bakanı

Vyaçeslav Mihayloviç Molotov, 9 Mart 1890'da (Eski Rus takvimine göre 24 Şubat 1890) Kirov oblastının Sovetsk şehrinde (eski adıyla Kükarka) dünyaya gelmiştir. Asıl soyadı Şkryabin'dir. Babası Mihail ...
Çeçenay Bernülir

27 Şubat 2026

AHMET ZEKİ ERATAMAN (1915-1966)
Türk Siyasetçi, Doktor

Zeki Erataman, 1915 yılında Erzurum'un Fethullah Mahallesi'nde dünyaya geldi. İlk ve orta öğrenimini Erzurum'da, lise öğrenimini Erzurum'da tamamladı. 1938 yılında İstanbul Tıp Fakültesi'nden mezun ...
İşıl Tuna

9 Ocak 2026

Görüntülenme Sayısı: 11.407.683

05

TÜRK DÜNYASI ANSİKLOPEDİSİ'NDEN

Türk Dünyası Ansiklopedisi Gelişmeye Devam Ediyor

Türk medeniyetinin tarihi birikimini dijital dünyaya taşıma hedefiyle çalışmalarına aralıksız devam eden Türk Dünyası Ansiklopedisi, Ocak ayında netleştirilen 2026 yılı stratejik yol haritası doğrultusunda Şubat ayında faaliyetlerine hız vermiştir. Erişime açıldığı günden bu yana 80 binin üzerinde ziyaretçi ağırlayarak akademik çevreler ile genel okuyucu nezdindeki yoğun ilgisini sürdüren platformda, yayımlanan toplam madde sayısı 327'ye ulaşmıştır. Ansiklopediye son eklenen içerikler arasında Divan, Hatay Devleti gibi maddeler dikkat çekmektedir.

Türk Dünyası Ansiklopedisine ulaşmak için QR kodu okutabilirsiniz

06

PROJELER

2026 Yılı Mart Dönemi Proje Başvuruları Tamamlandı

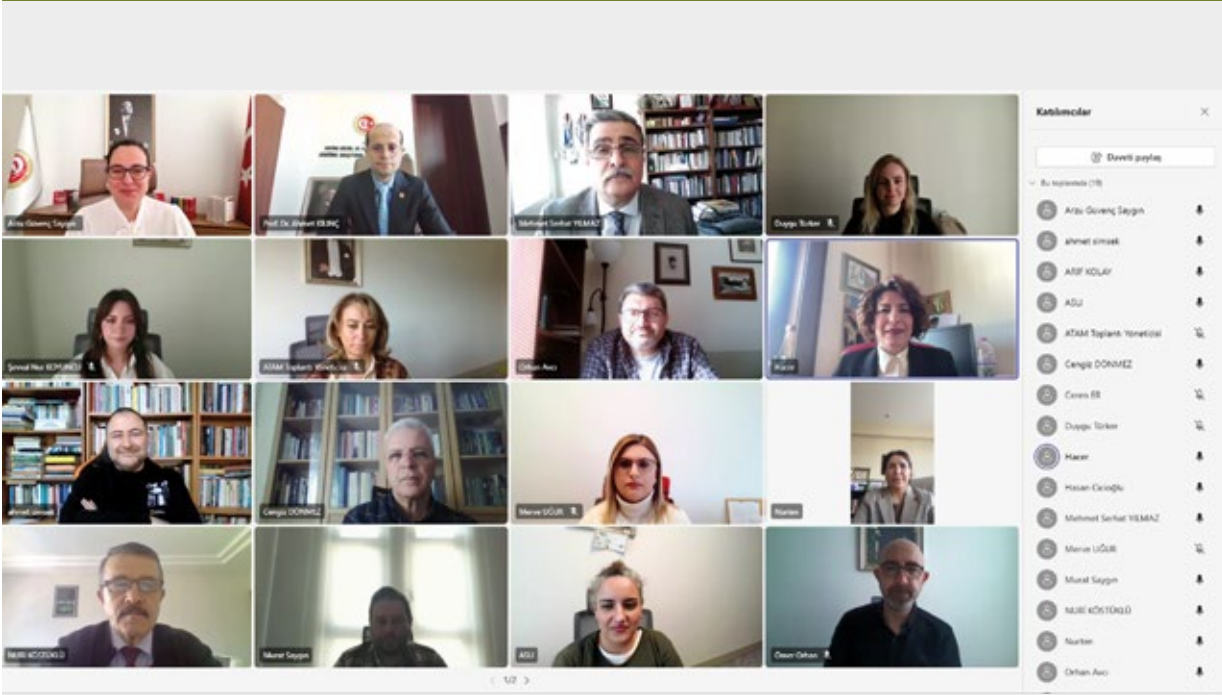

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu bünyesindeki kurumlar tarafından, sosyal ve beşerî bilimler kapsamında yürütülen bilimsel araştırmaları desteklemek amacıyla 2026 yılı Mart dönemi proje başvuruları alındı. Kurum içi ve kurum dışı kapsamlı projeleri kapsayan başvurular, Bilimsel Araştırma ve Çeviri Yönergesi çerçevesinde Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Bütünleşik Bilgi Sistemi üzerinden 1-31 Mart 2026 tarihleri arasında gerçekleştirildi.

07

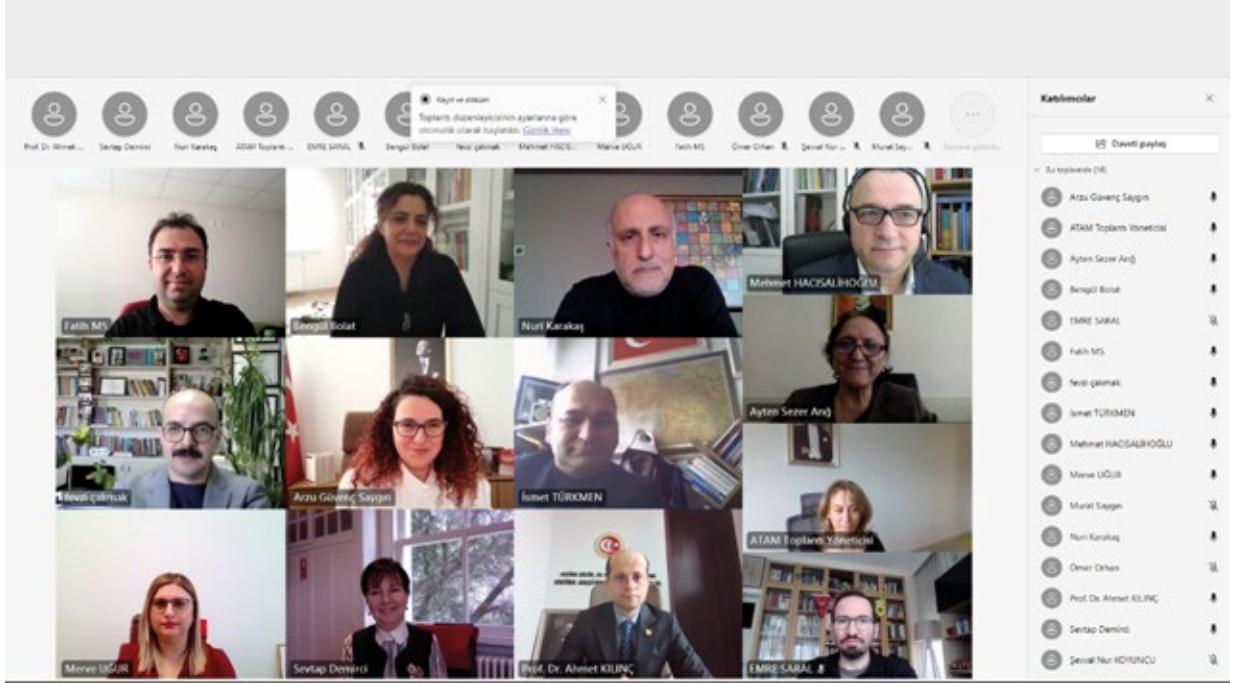
KURUM İÇİ FAALİYETLER

40 Sayılı Yayın Komisyonu Toplantısı Gerçekleştirildi

2 Mart 2026 tarihinde KURULSİS üzerinden çevrim içi olarak gerçekleştirilen 40 sayılı Yayın Komisyonu toplantısında toplam 11 gündem maddesi ele alınmıştır. Toplantı kapsamında kuruma yeni intikal eden eserler değerlendirilmiş, inceleme süreci tamamlanan çalışmalar görüşülerek karara bağlanmış, uzman raporları doğrultusunda gerekli değerlendirmeler yapılmış ve yeniden baskısı planlanan yayınlar hakkında istişarelerde bulunulmuştur.

23 Sayılı Süreli Yayın Komisyonu Toplantısı Gerçekleştirildi

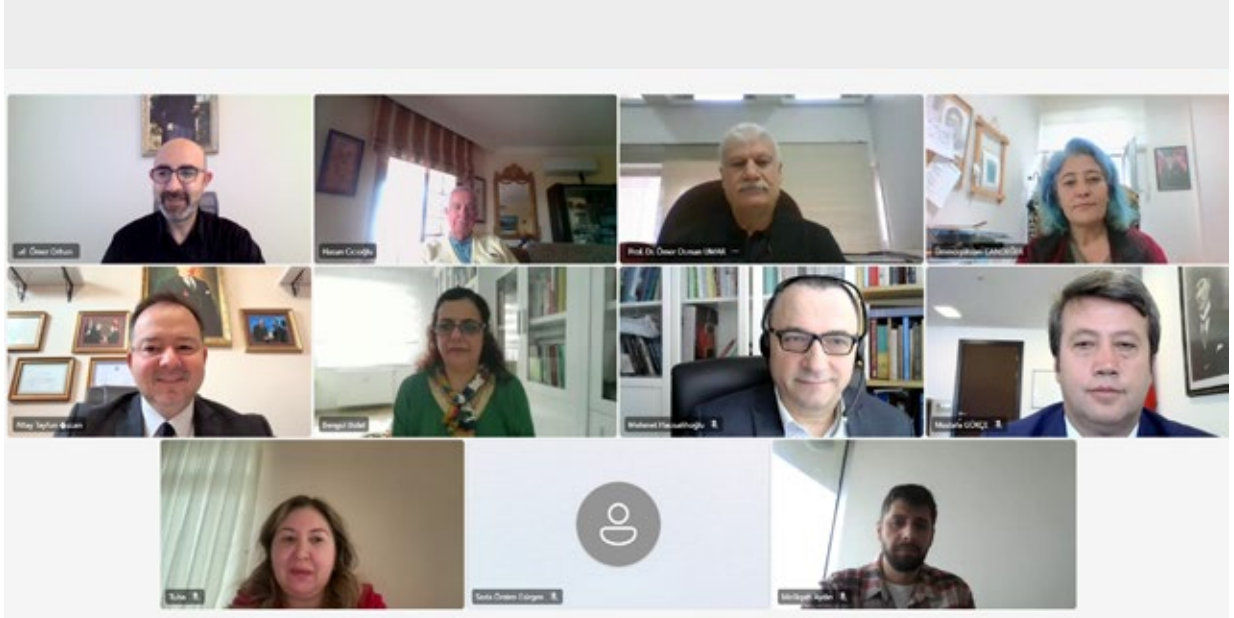
3 Mart 2026 tarihinde KURULSİS aracılığıyla çevrim içi olarak icra edilen 23 sayılı Süreli Yayın Komisyonu toplantısında toplam 16 gündem maddesi müzakere edilmiştir. Toplantıda, dergiye gönderilen yeni makaleler ayrıntılı biçimde ele alınmış; bilimsel içerik, yöntem ve yayın ilkeleri açısından kapsamlı değerlendirmeler yapılmıştır. Hakem süreçlerine esas teşkil edecek görüşler ortaya konulmuş, yayımlanması uygun görülen çalışmalar ile ilgili süreçler şekillendirilmiştir.

Mart Ayı Müdürler Toplantısı Gerçekleştirildi

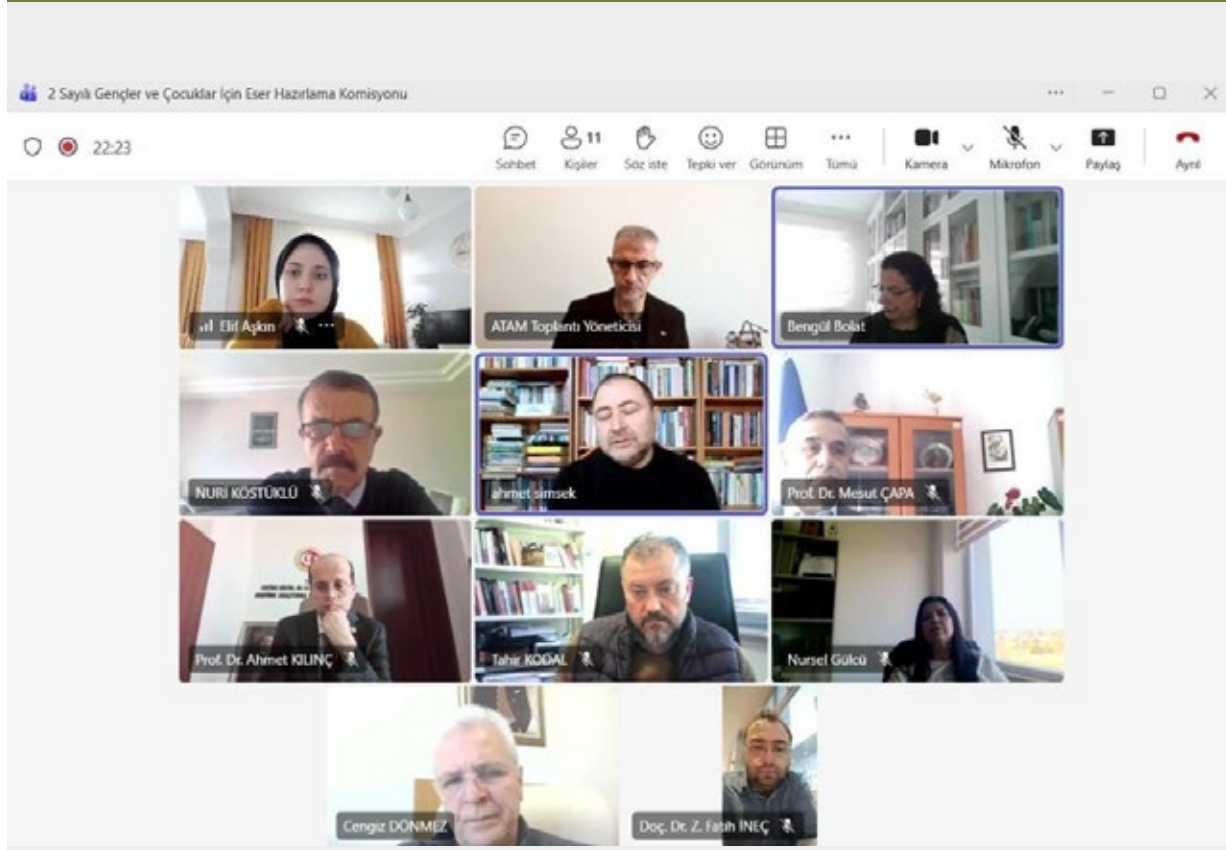
5 Mart 2026 tarihinde, Kurum Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınc başkanlığında, başkan yardımcısı ve ilgili birim müdürlerinin katılımıyla aylık müdürler toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıda, kurumun stratejik hedefleri doğrultusunda yürütülen iş ve işlemler değerlendirilirken, birimler arası koordinasyonun güçlendirilmesi, bilgi akışının artırılması ve devam eden projelerin takibi ele alındı. Ayrıca tespit edilen aksaklıklar görüşülerek çözüm önerileri üzerinde duruldu. Toplantının kurum içi verimlilik ve etkinliğin artırılmasına katkı sağladığı belirtildi.

42 Sayılı Türk Dünyası Çalışma Grubu Toplantısı Gerçekleştirildi

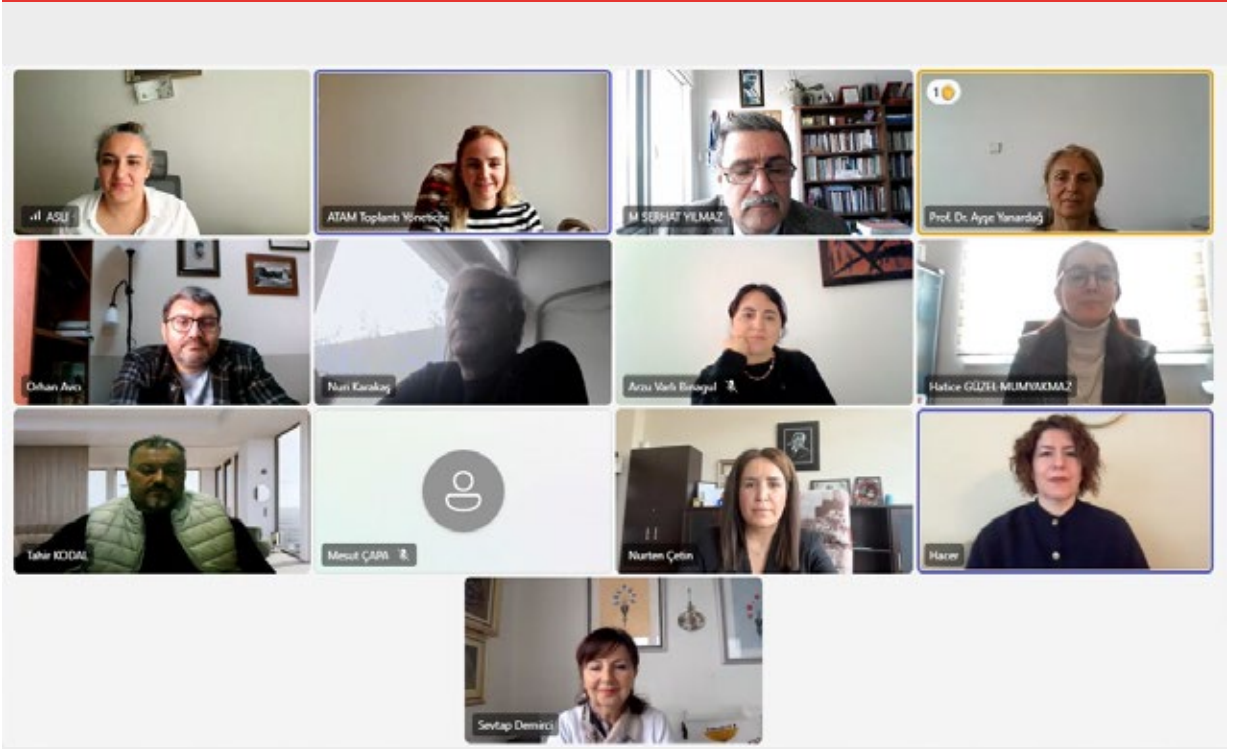
Türk medeniyetinin tarihî birikimini dijital dünyaya taşıma hedefiyle çalışmalarına aralıksız devam eden Türk Dünyası Ansiklopedisi, Ocak ayında netleştirilen 2026 yılı stratejik yol haritası doğrultusunda Şubat ayında faaliyetlerine hız vermiştir. Erişime açıldığı günden bu yana 80 binin üzerinde ziyaretçi ağırlayarak akademik çevreler ile genel okuyucu nezdindeki yoğun ilgisini sürdüren platformda, yayımlanan toplam madde sayısı 327'ye ulaşmıştır. 42 Sayılı Türk Dünyası Çalışma Grubu Toplantısı'nda karar verilen ve Ansiklopediye son eklenen içerikler arasında Divan, Hatay Devleti gibi maddeler dikkat çekmektedir.

Gençler ve Çocuklar için Eser Hazırlama Komisyonu İkinci Toplantısını Gerçekleştirdi

Atatürk Araştırma Merkezi Gençler ve Çocuklar için Eser Hazırlama Komisyonu, 13 Mart 2026 tarihinde çevrim içi ortamda toplanarak gündemindeki projeleri ve kurumsal yayın ilkelerini karara bağladı. ATAM Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç ve komisyon üyelerinin katılımıyla gerçekleştirilen toplantıda, çocuklara ve gençlere yönelik hazırlanacak eserlerin niteliğini belirleyecek olan “Yayımlar Başvuru ve Değerlendirme Kılavuzu” ile “Yazar/Editör/Çizer Başvuru Rehberi ve Kurumsal Yayın İlkeleri” taslakları görüşülerek kabul edildi. Toplantıda, lise öğrencilerinden ilkökul seviyesine kadar geniş bir yaş grubunu kapsayan popüler bilimsel kitaplar, oyun temelli tarihsel düşünme etkinlikleri, tarih etiği ve millî bilinç temalı proje önerileri uygun bulunarak ilgili akademisyenlerin görevlendirilmesine karar verildi.

Mart Ayı Atatürk Ansiklopedisi Çalışma Grubu Toplantısı Gerçekleştirildi

Çevrim içi gerçekleştirilen Mart ayı Atatürk Ansiklopedisi Çalışma Grubu toplantısında madde raporları ve yeni gelen madde önerileri görüşüldü. Toplantı sonrası Mehmet Baha Pars, Hakkı Baha Pars, Aşar Vergisinin Kaldırılması ve İhap Hulusi Görey başlıklarını taşıyan 4 yeni madde yayına alındı.

Nutuk Külliyyatı Çalışma Grubu Toplantısı Gerçekleştirildi

Atatürk Araştırma Merkezi (ATAM) Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kılınç başkanlığında Nutuk Külliyyatı Çalışma Grubu toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıda, Nutuk Külliyyatı Projesi kapsamında yürütülen çalışmalar ele alınarak mevcut durum değerlendirildi. Projenin bilimsel içeriği, yayın süreci ve ilerleyen aşamalara ilişkin planlamalar üzerinde duruldu. Ayrıca, Nutuk külliyyatı kapsamında oluşturulacak ağ sayfasına ilişkin hususlar görüşülerek bu doğrultuda değerlendirmelerde bulunuldu.

08

YAKINDA

“Atatürk ve Aile” Sergisi (10 Nisan-İzmir)

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı tarafından hazırlanan “Atatürk ve Aile” temalı sergi, Dokuz Eylül Üniversitesi yerleşkesinde ziyaretçilerini ağırlamaya hazırlanıyor. “Atatürk’ün Aile Yılı” kapsamında düzenlenen sergide, Mustafa Kemal Atatürk’ün aile hayatına ilişkin belgeler, fotoğraflar ve yazışmalar ile Cumhuriyet’in ilk yıllarında aile kurumuna yönelik hukuki ve sosyal düzenlemelere dair arşiv materyalleri bütüncül bir yaklaşımla sunulacak. Sergi, Atatürk’ün aile kavramına bakışı ile aileyi modernleşme ve toplumsal dönüşümün temel unsurlarından biri olarak ele alan yaklaşımını bilimsel veriler ışığında görünür kılmayı amaçlıyor.

Açılış
10 Nisan 2026
SAAT: 11.15

**ATATÜRK
 VE AİLE**

Sergisi

SERGI, ATATÜRK'ÜN AİLESİYLE OLAN İLİŞKİLERİNİ YANSITAN KİŞİSEL BELGELER, FOTOĞRAFLAR, HATIRALAR VE YAZIŞMALARIN YANI SIRA, CUMHURİYET'İN İLK YILLARINDA AİLE KURUMUNA YÖNELİK GERÇEKLEŞTİRİLEN HUKUKİ VE SOSYAL DÜZENLEMELERE DAİR ARŞİV BELGELERİNİ İÇERMEKTEDİR.

TARİH: 10 NİSAN 2026

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
 EDEBİYAT FAKÜLTESİ DEKANLIK BİNASI
 FUAYE ALANI - TINAZTEPE MERKEZ YERLEŞKESİ
 BUCA/İZMİR

bilgi@atam.gov.tr -
 www.atam.gov.tr

“Cumhuriyet ve Türk Kanunu Medenisinin Normatif Temelleri Paneli”(14 Nisan-Antalya)

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı, Akdeniz Üniversitesi ve Antalya Barosu iş birliğinde düzenlenen panel, Akdeniz Üniversitesi Kampüsü'nde gerçekleştirilecek. Panelde, Türk Medeni Kanunu'nun hazırlanış süreci, Cumhuriyet'in hukuk anlayışının dayandığı ilkeler ve toplumsal hayata etkileri akademik bir perspektifle ele alınacak. Etkinlik, medeni hukukun günümüz Türkiye'sindeki işlevini ve hukuk devleti ilkesinin gelişimini farklı disiplinlerden katkılarla değerlendirmeyi amaçlıyor.

14 NİSAN
2026

PANEL AÇILIŞI
10.00

Akdeniz Üniversitesi
Hukuk Fakültesi Konferans Salonu

CUMHURİYET VE TÜRK KANUNU MEDENİSİ'NİN NORMATİF TEMELLERİ PANELİ

"Panel, 2026 yılı Cumhurbaşkanlığı Yatırım Programı kapsamında desteklenen Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Projesi kapsamında gerçekleştirilmektedir."

bilgi@atam.gov.tr
www.atam.gov.tr

"Katılım kamuya açıktır ve kayıt gerektirmemektedir."

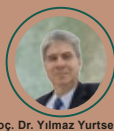
10.30 I. OTURUM

Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Medeni Hukukun Dönüşümü:
Türk Kanunu Medenisi

OTURUM BAŞKANI

Prof. Dr. Ahmet Kılınc
Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı

Doç. Dr. Yılmaz Yurtseven
Akdeniz Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

"Türk Devriminin Sembolü
Türk Medeni Kanunu"

Doç. Dr. Erkan Dağlı
Akdeniz Üniversitesi
Manavgat Meslek Yüksekokulu

"Türk Medeni Kanunu'nun 100. Yılında
Alman Bilim İnsanlarının Etkisi ve
Andreas Barieten Schwarz'ın Katkısı"

Doç. Dr. Nursel Köksal
Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi

"Halkçılık İlkesinin Somutlaşması
Türk Medeni Kanunu Üzerinden Toplumsal Dönüşüm"

Doç. Dr. Rıdvan Değirmenci
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

"Hukuk Teorisi Bağlamında 1926 Tarihli Medeni Kanunun
'Sosyal Proje' Olarak İşlevi"

14.00 II. OTURUM

Türk Kanunu Medenisi'nin Temel İlkeleri ve Modern Medeni Hukukun İnşası

OTURUM BAŞKANI

Prof. Dr. Necla Öztürk
Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Dekani

Prof. Dr. Şebnem Akipek Öcal
TED Üniversitesi Hukuk Fakültesi

"Türk Medeni Kanunu'nda
Önalım Hakkı"

Prof. Dr. Lale Sirmen
Ufuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi

"Türk Medeni Kanunu'nda
Sürelî İpotek"

Prof. Dr. Tuğrul Arat
TOBB ETÜ Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler

"Hukukun Anayasası Olarak Medeni
Kanunun Başlangıç Hükümleri"

Doç. Dr. Tülay Karakaş
TOBB ETÜ Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

"Türk Medeni Kanunu'na Hakim Olan İlkeler ve
Bu İlkelerin Siyasal Arka Planı"

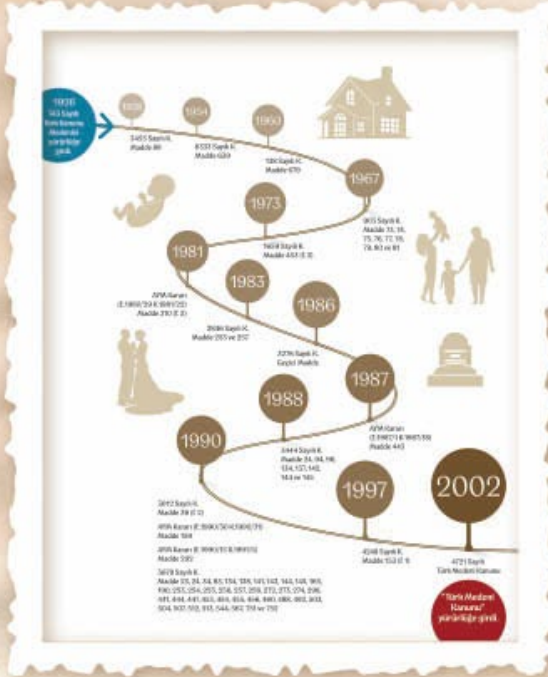

Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Sergisi ***(14 Nisan – Antalya)***

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı, Akdeniz Üniversitesi ve Antalya Barosu iş birliğinde düzenlenen “Türk Kanunu Medenîsi ve Cumhuriyet Sergisi”, Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi ev sahipliğinde ziyaretçilerini ağırlamaya hazırlanıyor. Sergide, Türk Medeni Kanunu’nun hazırlanış, kabul ve uygulama süreci ile birlikte aile, miras ve kişi hakları alanlarında ortaya çıkan dönüşüm arşiv belgeleri, fotoğraflar ve yayınlar eşliğinde ele alınacak. Cumhuriyet’in hukuk alanındaki modernleşme hamlelerini görünür kılmayı amaçlayan sergi, hukuk devleti anlayışının tarihsel gelişimini geniş bir perspektifle kamuoyuna sunmayı hedefliyor.

Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Sergisi

Sergi Bölümleri:

Tarihi Arka Plan
Kabul Süreci
Cumhuriyet ile
Etkileşim

Sergi Öğeleri:

Atam Özel Arşivi
Fotoğraflar
Yargı Kararları
Meclis Yorumları
...

Küratörler:

Prof. Dr. Ahmet KILINÇ
Arzu GÜVENÇ SAYGIN
Duygu TÜRKER ÇELİK
Mücahit Said SAK

Açılış : 14 Nisan 2026 09:30

Tarih : 14-15 Nisan 2026 09:00-17:00

Yer : Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Konferans Salonu
Pınarbaşı Mah., Dumlupınar Bul., Kampüs Konyaaltı-ANTALYA

bilgi@atam.gov.tr www.atam.gov.tr

Sergi, 2026 yılı Cumhurbaşkanlığı Yatırım Programı kapsamında desteklenen "Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Projesi" çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Türk Kanunu Medenisi ve Cumhuriyet Sergisi ***(16 Nisan – Antalya)***

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı, Akdeniz Üniversitesi ve Antalya Barosu iş birliğinde düzenlenen “Türk Kanunu Medenîsi ve Cumhuriyet Sergisi”, Antalya Bölge Adliye Mahkemesi ev sahipliğinde ziyaretçilerini ağırlamaya hazırlanıyor. Sergide, Türk Medeni Kanunu’nun hazırlanış, kabul ve uygulama süreci ile birlikte aile, miras ve kişi hakları alanlarında ortaya çıkan dönüşüm arşiv belgeleri, fotoğraflar ve yayınlar eşliğinde ele alınacak. Cumhuriyet’in hukuk alanındaki modernleşme hamlelerini görünür kılmayı amaçlayan sergi, hukuk devleti anlayışının tarihsel gelişimini geniş bir perspektifle kamuoyuna sunmayı hedefliyor.

**Türk Kanunu
Medenisi ve
Cumhuriyet
Sergisi**

Sergi Bölümleri:
Tarihi Arka Plan
Kıbrıs Sorunu
Cumhuriyet ile
İlişkileri

Sergi Öğeleri:
Atam Ödül Anıtları
Fotoğraflar
Yargı Kararları
Medce Yorumları

Konferanslar:
Prof. Dr. Ahmet KILINÇ
Anı GÜVENÇ SAĞIN
Doç. Dr. İBRAHİM ÇELİK
Mehmet İsmail SAĞ

Açılış : 16 Nisan 2026 ⌚ 12:00
Tarih : 16-23 Nisan 2026 ⌚ 09:00-17:00
Yer : Antalya Bölge Adliye Mahkemesi
Meltem Mah., Dumlupınar Bul., Muratpaşa-ANTALYA

bilgi@atam.gov.tr www.atam.gov.tr

YENİ KONFERANS ÇOK YAKINDA

“Millî Mücadele’den Günümüze Ankara’daki Diplomatik Misyonlar ve Elçilik Binaları”

(22 Nisan – Yüksek Kurum Yerleşkesi)

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı tarafından düzenlenen “Millî Mücadele’den Günümüze Ankara’daki Diplomatik Misyonlar ve Elçilik Binaları” başlıklı konferans, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu yerleşkesinde gerçekleştirilecek. Konferansta, Millî Mücadele Dönemi’nden günümüze Ankara’da gelişen diplomatik temsilcilikler ile elçilik binalarının tarihsel, mimari ve diplomatik yönleri ele alınacak. Etkinlik, Ankara’nın diplomatik hafızasını şehir, mimarlık ve diplomasi tarihi perspektiflerinden değerlendirerek başkent in uluslararası ilişkilerdeki konumunu ortaya koymayı amaçlıyor.

09

BİLİM KURULU ÜYELERİNDEN

Bilim Kurulu Üyelerinden

Prof. Dr. Hale Şıvgın ATAM Bilim Kurulu Asli Üyesi Seçildi

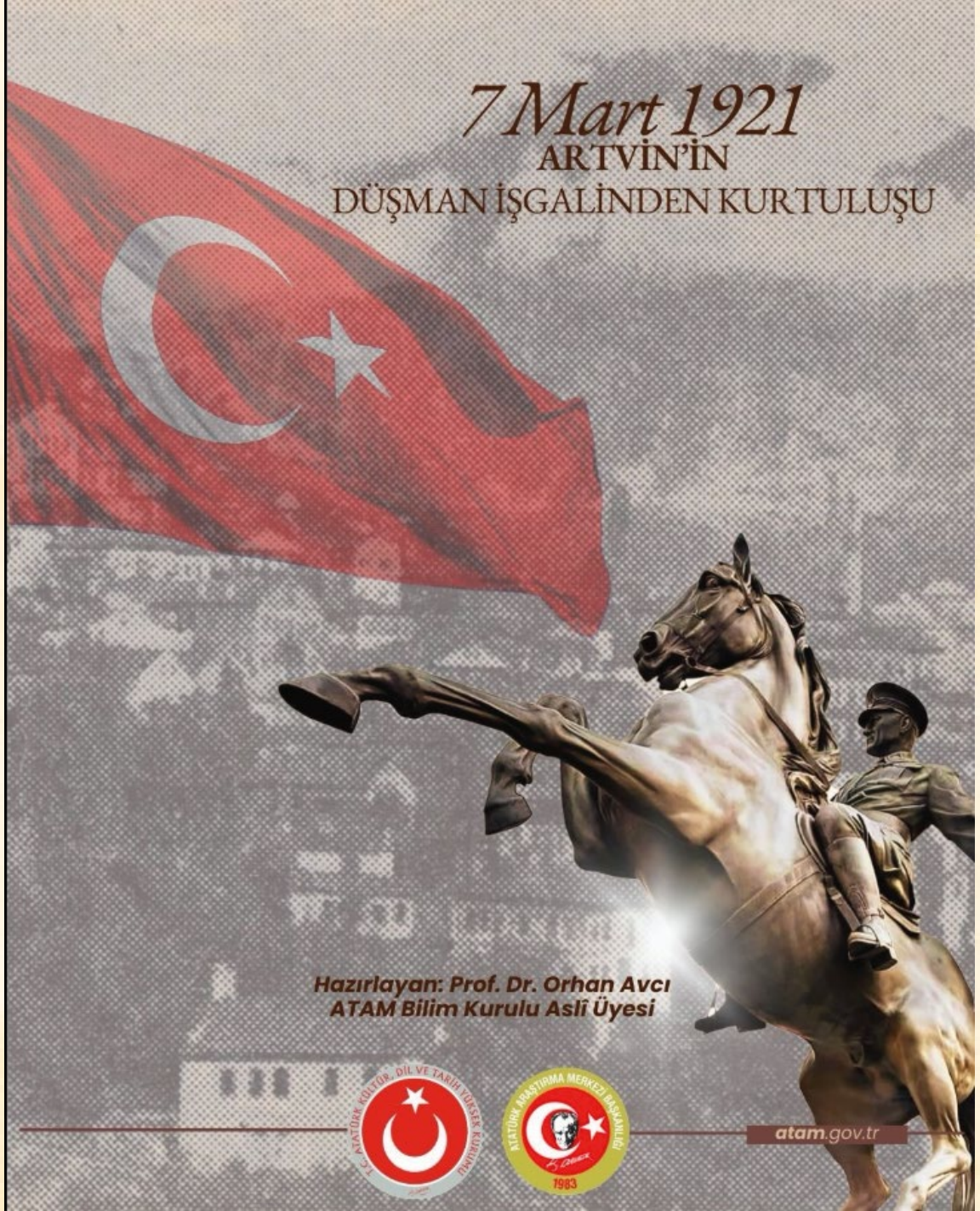

Prof. Dr. Hale ŞIVGIN

1977 yılında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yakınçağ Tarihi bölümünden mezun oldu. 1981 yılında aynı fakültede Yakınçağ Tarihi Anabilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimini tamamladı. 1987 yılında Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü'nden doktora derecesini aldı. 1988'de Gazi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi'nde Yardımcı Doçentlik görevine başladı. 1998'de Doçent, 2003'te Profesör oldu. Ayrıca 1988- 1997 tarihleri arasında Tarih Bölümü Yeniçağ Anabilim Dalı Başkanlığı, 1997-2000 tarihlerinde ise Yakınçağ Tarihi Anabilim Dalı Başkanlıklarını yaptı. 1987-1988 yıllarında Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu'nda Uzmanlık, 1988-89 yıllarında Milli Eğitim Bakanlığı'nda Müşavirlik, 1989-1994 yıllarında ise TBMM'de Başkan Danışmanı olarak görev yaptı. 2001 yılında Milli Güvenlik Akademisi'ne devam etti ve mezun oldu. 2001-2018 tarihleri arasında Gazi Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü'nü yürütmüştür. 2004-2010 yıllarında Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi Yönetim Kurulu üyeliğini yürütmüştür. 2015'ten beri Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Atatürk Araştırma Eğitim Merkezi yönetim kurulu üyesidir. Ayrıca Yakınçağ Osmanlı Tarihi, Türkiye Cumhuriyeti Tarihi ve Siyasi Tarih alanında Gazi Üniversitesi ve Kara Harp Okulunda (Milli Savunma Üniversitesi) dersler vermeye devam etmektedir. Pek çok yüksek lisans ve doktora tezi yönetmiştir. 2018 yılında yeniden Gazi Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümüne Yakınçağ Tarihi Anabilim dalı Başkanı olarak atanmıştır. Thomson Reuters tarafından taranan Gazi Akademik Bakış adlı dergiyi çıkarmaktadır. Birçok kitabı ve çok sayıda makalesi bulunmaktadır. Gazi Üniversitesi'nin 2018'de bölünmesi neticesinde kurulan "Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi'nin Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünde Yakın Çağ Tarihi Anabilim Dalı" başkanı olarak görev yapmıştır.

Bilim Kurulu Üyelerinden

ATAM Bilim Kurulu Asli Üyesi Prof. Dr. Orhan Avcı,
“Artvin’in Düşman İşgalinden Kurtuluşu” Başlıklı
Sosyal Medya Paylaşımını Hazırladı.

İçeriğe
ulaşmak için
QR kodu okutabilirsiniz

7 Mart 1921

Rüml Takvim'iyle 1293 yılında yaşanan ve Türk Tarihinde "93 Harbı" olarak anılan 1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı sonrasında Berlin Antlaşması imzalandı. 13 Haziran 1878 tarihli Berlin Antlaşmasına göre, savaşın mağluba olan Osmanlı Devleti, Elviye-i Selase yani Üç Liva olarak bilinen Kars, Ardahan ve Batum'a birlikte Artvin'i de Ruslara bıraktı. Rus yönetiminde bu bölgede askerî valilikler ve sancıklar kuruldu.

1914 Kasımında Birinci Dünya Savaşı'na dâhil olan Osmanlı Devleti, Rusya'ya saldırarak, 36 yıl önce kaybettiği bu bölgeyi kurtarabilmek için harekete geçti. Osmanlı birlikleri 24 Kasım 1914'te Artvin'e girdiler. Ancak Ruslar dört ay sonra 27 Mart 1915'te Artvin'i yeniden ele geçirdiler. Bu durum Anadolu'ya Artvin'den büyük bir göç dalgası başlattı.

7 Mart 1921

Rusya'da 1917 yılında Bolşevik İhtilali'nin ortaya çıkması ve Rusların savaşın çekilme kararı alınmasında 3 Mart 1918 tarihli Brest-Litovsk Barış Antlaşması ile yeni bir dönem başladı. Bu antlaşma ile Kars, Ardahan ve Batum yanında Artvin'i de Türklerle bırakan Rusya, aynı zamanda Birinci Dünya Savaşı'nda işgal ettiği Anadolu topraklarını da tahliye etti. Yapılan halk oylaması ile Artvin yeniden Türkiye'ye katıldı. Türk karaveleri 26 Mart-1 Nisan 1918 tarihlerinde Ardahan ve Artvin'i aldılar. Ancak Mondros Mütarekesi sonrasında Artvin bir kez de İngilizlerin kontrolüne geçti.

Yedi ay süren İngiliz yönetimi ardından Artvin 1920 Nisanında, yeni kurulmuş olan Gürcü Hükümeti'ne bırakıldı.

7 Mart 1921

Bölgedeki gelişmeleri Mustafa Kemal Paşa yakından takip etmekteydi. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 21 Şubat 1921 tarihindeki genel oturumunda Mustafa Kemal Paşa ne pahasına olursa olsun Ardahan ve Batum'u almanın tam zamanı olduğuna belirtti. Böylece Gürcülere nota verildi. Bunun üzerine Gürcü birlikleri Artvin ve Ardahan'dan çekildiler. **Artvin 1921 Şubatında yeniden Türk hakimiyetine girdi. Kış şartlarının ağırlığı sebebiyle Türk birlikleri Artvin'e Gürcülere çekilmesinden birkaç gün sonra girebildiler. Böylece 43 yıl sonra Artvin kalası olarak Türkiye'ye katıldı. Artvin'in kurtuluş tarihi olan 7 Mart 1921 benimsendi.**

Sovyet yönetimi ile 16 Mart 1921'de imzalanan Moskova Antlaşması ile de Artvin kesin olarak Türk yönetimine geçti.

Bilim Kurulu Üyelerinden

ATAM Bilim Kurulu Asli Üyesi Prof. Dr. Ömer Osman Umar, “Antep Müdafaası ve Şahin Bey” Başlıklı Sosyal Medya Paylaşımını Hazırladı.

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı

Antep Müdafaası ve *Şahin Bey*

İngiliz kuvvetleri Mondros Mütarekesinin 7. maddesine dayanarak ekonomik ve stratejik öneminden dolayı 17 Aralık 1918'de Antep'e girmiş ve 15 Ocak 1919'da da şehir resmen işgal edilmiştir. İngiliz işgali ile birlikte Birinci Dünya Savaşı sırasında Suriye'ye göç ettirilmiş Ermeniler Antep'e gelerek halka karşı şiddet hareketlerinde bulunmaya başlamışlardır.

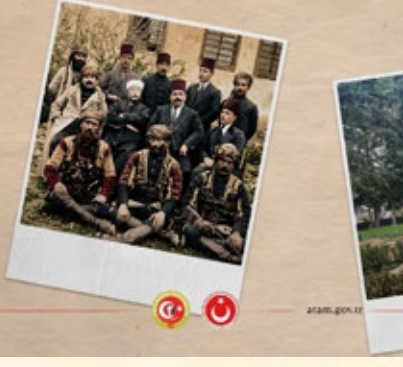

atam.gov.tr

İçeriğe
ulaşmak için
QR kodu okutabilirsiniz

İngiltere ve Fransa arasında 15 Eylül 1919 tarihinde yapılan Surtip İhtilafnamesi ile İngiltere, Musul karargahında illegal Suriye, Kilis, Antep, Maraz ve Urfa'dan çekilerek, buradan Fransa'ya devretmiştir. Fransızlar Suriye'den göttükleri Ermeni kuvvetleri ile birlikte 20 Ekim 1919'da Antep'i illegal emsillerde, legal ile birlikte Ermenilerin zulüm ve şiddet hareketleri artarken Fransızlar da bunlara destek olmasından, Antep halkı miting ve protestolarıyla illegal karamanlar, Cemiyet-i İlahiyeyin yanı sıra Antep Müdafaa-i Hukuk-i Heyeti Merkeziyesi de kasırlar Mustafa Kemal Paşa'nın emri doğrultusunda Antep ve çevresinde faaliyet göstermiştir.

Antep Kilis yolu İsmail açısından stratejik konumda olmamasından dolayı burayı kontrol altında tutmakla Mehmed Said (Şahin Bey) görevlendirilmiştir. Bu görevi aldıktan sonra Şahin kend adını alarak bölgede Şahin Bey olarak tanınmıştır. 1877 doğumlu olan Şahin Bey 1899 Yemen'de askerlik görevi yapmış ve başarısından dolayı başarıya ulaştığı ardından görevleri boyunca dolaylı da olsa müdafaa-i hukuk-i heyetleri ile çalışmıştır. 1901 yılında Trabzon'da savaşına girmişti olarak karışmıştır. Birinci Dünya Savaşı sırasında Çanakkale, Romanya ve Sina Filistin Cephelerinde savaşmış ve İngiltere'ye esir düşmüştür. Serbest bırakıldıktan sonra İsmail'de dönüştürce Harbiye Nazım Cemal Paşa tarafından Birinci Askerlik şubasına tayin edilmiştir. Ancak O, İsmail'den ayrıldıktan sonra önce Sivasa uğramış ve gerekli direktifleri aldıktan sonra Antep'e gelmiştir. Heyet-i Merkeziye Şahin Bey'i kilis yolu karvâ-yı Milliye komutanlığına atamıştır.

Şahin Bey emri altında toplamda 100 kişilik bir gönüllü milis kuvveti ile Kilis-Antep yolunu kapamaya çalışmış ve böylece Antep savunmasının uzamasını sağlamıştır. Karma Kilis Antep yolundan Fransızlara cephaneye ve erzak almasını engellemeye çalışmıştır. Kilis-Antep yolu üzerinde Kurulmuş, Kerem ve Elmalı ile Bozazık köyleri koruyucu ile müdafaa hattı kurmuştur.

Şahin Bey, 1 Şubat 1920 tarihinde Kerem mevkinde iki bölüğü konuşan altındaki 150 arabalı erzak kolundan oluşan Fransız kuvvetlerini pusuya düşürerek, Kilis'e çekilmek zorunda bırakmıştır. 4 Şubat 1920'de de telgraf hatlarını tahrip ederek Fransızların Kilis ile olan haberleşmelerini kesmiştir.

18 Şubat 1920'de Kilis-Antep yolu üzerinde Fransızlar için cephaneye ve erzak götüren Fransız komyonu Şahin Bey'in milis direnişçilerinden dolayı kırıcı tekerat dönmek zorunda kalmıştır. Bu başarı mücadeler Karvâ-yı Milliye'ye kalemaları arttırmıştır.

Fransızlar Kilis-Antep yolunu açmak amacıyla taktiksel kuvvet sayılarını artırarak, 25 Mart 1920'de saat 15:00'da kolonel André komutasında Kilis'ten hareket etmiştir. 26 Mart 1920'de Şahin Bey bu Fransız kuvvetlerini durdurmak amacıyla Kurulmuş Kuratara çevresinde bir savunma hattı oluşturmuştur. Karvâ-yı Milliye Kuvvetleri ile Fransız kuvvetleri arasında şiddetli çarpışmalar olmuş sızah ve sayı bakımından üstün Fransız kuvvetleri karşısında Karvâ-yı Milliye kuvvetleri geri çekilmiştir. Böylece Fransız kuvvetleri Samsat köyüne ulaşmış ve 27 Mart 1920'de karvâ-yı Milliye Kuvvetleri ile Fransız kuvvetleri arasında yeniden çarpışmalar başlamıştır.

Bu arada Antep'in Heyet-i Merkeziye üyelerinden bandan, Şahin Bey'in gücünü ile Jandarma Bölük komutanı East Bey'den oluşan bir heyet Şahin Bey'in yanına gelerek Kilis-Antep yolunun savunmasını ile ilgili endişelerini dile getirmeleri üzerine Şahin Bey ikinci güce olarak şöyle demiştir: "Düşman arabaları cesedini çığırından Antep'e girmesiz siz müdafaa olunuz"

28 Mart 1920'de Karvâ-yı Milliye kuvvetleri ile Fransız kuvvetleri arasında Bozazık Kayahları ve Elmalı köyünde yeniden çarpışmalar şiddetlenmiştir. Karvâ-yı Milliye kuvvetleri asker ve silah bakımından çok üstün durumda olan Fransız kuvvetleri karşısında geri çekilmek zorunda kalmıştır.

Şahin Bey daha önceden verdiği emirleri tutarak geri çekilmemiş, Elmalı köyüne ulaşmaya çalışırken 28 Mart 1920 günü emrindeki on sekiz kişiyle birlikte şehri düşmüştür. Karvâ-yı Milliye kuvvetlerinde geri çekilmiş, Şahin Bey'in şehri olmasından sonra Fransız kuvvetleri Antep'e ulaşmıştır. Şahin Bey'den sonra da görevlendirilen Karvâ-yı Milliye komutanı Kilis-Antep yolu üzerindeki mücadelerini sürdürmüştür. 20 Ekim 1921 tarihinde Ankara İhtilafnamesinin imzalanmasından sonra Fransızlar Antep'ten çekilmeye başlamış ve 25 Aralık 1921'de son Fransız kuvvetlerinin de Antep'i boşaltması ile legal dönemi sona ermiştir.

Antep savunmasındaki tüm kahramanlarımız ve Şahin Bey'i şehid edenlerin 196. yıldönümünde rahmet ve minnetle anıyoruz.

10

HABERLEŞME ÜYELERİNDEN

Haberleşme Üyelerinden

ATAM Haberleşme Üyesi Doç. Dr. Mustafa Tanrıverdi, "Brest-Litovsk Barış Antlaşması" konulu sosyal medya paylaşımını hazırladı.

Brest-Litovsk Barış Antlaşması

3 Mart 1918

Hazırlayan:
Doç. Dr. Mustafa TANRIVERDİ
ATAM Haberleşme Üyesi

1. Dünya Savaşı sürerken 1917 Ekim Devrimiyle iktidarı ele geçiren Bolşevikler, Rusya'yı oldukça zor durumda bırakan savaşı bitirmek için harekete geçmişlerdir. 8 Kasım 1917'de Lenin başkanlığına halklara hitaben yayımlanan Barış Kararnameci'nde savaşı sonlandıran herhangi bir toprak ve tazminat talebinde bulunmaksızın adil ve şeffaf bir barışa davet edilmişlerdir. Ateşkes tekniği 26 Kasım 1917'de Almanya ve ardından Avusturya-Macaristan, Bulgaristan ve Osmanlı Devleti'ne ilan edilmiştir.

İçeriğe
ulaşmak için
QR kodu okutabilirsiniz

Ateşkes müzakerelerinin ilk aşaması,
3-15 Aralık 1917 tarihleri arasında, bugün Belarus sınırları içinde kalan Brest-Litovsk şehrinde gerçekleştirildi. Müzakerelerin sonunda 15 Aralık'ta, 11 maddeden oluşan bir ateşkes imzalanmıştır. 18 Aralık'ta ise Almanya Devleti ile Bolşevik Hükümeti arasında imzalanmış 14 maddelik Erzurum Ateşkesi ile Kuzeydoğu ve Doğu Anadolu bölgesindeki müzakereler sonlanmıştır.

Ateşkesin ardından 22 Aralık'ta Almanya Dışişleri Bakanı Richard von Kühlmann'ın başkanlığında birer görüşmelerinin ilk bölümü gerçekleşti. Dışişleri Bakanları Brest-Litovsk'a gelseye kadar Almanya Devleti adına müzakereleri Berlin Seffiri İbrahim Hakkı Paşa yürütüyordu. Daha sonra Sadrazam Talat Paşa, Hariciye Nazırı Ahmed İsmail Bey ve askerî uzmanı safıyla Ahmet İzzet Paşa heyete dâhil olmuştur.

9 Ocak 1918'de başlayan müzakerelerin ikinci bölümünde heyet üyeleri hayal kırıklığı yaratan gelişme, 11 Ocak 1918 tarihinde Lenin, Stalin ve Dıny-Bruyevîç imzalamı taahhüt eden Ermeniler ile ilgili kararlarda ibraz olmuştur. Bu kararın, Doğu Anadolu'da Rus askerî birliklerinin çekilmesini ardından orada Ermeni konutlarının kurulması ve daha önce yerlerini terk eden Ermenilerin geriye döndüğü konusunda iyimserdir.

Hariciye Nazırı Ahmet İsmail Bey, Sovyet mevkilideki Trotskiy'i, Ermenilerin silahlı saldırılarına karşılık neydim gelerek olaylardan Sovyet Rusya'na sorumlu olduğu konusunda uyarmıştır.

Brest-Litovsk görüşmelerinin sürdükçe ve son saat 1 Mart'ta gerile başlamış, müzakerelerin son günü olan 3 Mart'ta söz olan Sovyet temsilcisi Sokolnikov Kars, Ardahan ve Batum'un antlaşmaya dâhil edilmesini ısrar etmiştir.

Aynı şekilde, Erzurum-Tihs yolunda Milli Seferin zaferi Kars'ın kaybedilmesini 'TİHS'İ tehlike altında tutacağını, Batum'un elden çıkmasıyla da Türk kuvvetlerinin Herkandisus imkânı sağlanacağını ısrar etmiştir.

Jokolatkov'un bu teklifleriyle ardından söz alan İbrahim Hakkı Paşa, bizzaten Türkleri ait olduğuna kapsamlı bir açıklama ile ifade etmiştir. İhsanettin Sokolnikov, "dünya devrimine yaklaşıyor" inancını mevcut koşullarda ittifak taleplerini reddetmesi mümkün olmadığını belirtmiştir.

3 Mart 1918'de tarihle "Brest-Litovsk Barış Antlaşması" olarak geçen 14 maddeli, siber, protokollerden müstesna antlaşma Rusya ile Almanya, Avusturya-Macaristan, Bulgaristan ve Osmanlı Devleti (İttifak Devletleri) arasında imzalanmıştır. Osmanlı Devleti adına barış antlaşmasını İbrahim Hakkı ve Zeki Paşalar imzalamıştır.

Antlaşmaya göre Rusya; Polonya, Litvanya, Letonya ve Baltık baki adalar ile Finlandiya sergüştünü, Almanya ve Avusturya bu ülkelerdeki halkların kendi geleceğini belirlemede söz sahibi olmuştur. Ukrayna ve Finlandiya ise bağımsız devletler olarak kabul edilmiştir.

Antlaşmanın 3. Maddesine göre; Doğu Anadolu'da illegal sığınak yerlerin Osmanlı Devleti'ne hapsedi kararlaştırılmış, bunların birlikte Kars, Ardahan ve Batum'da Rus askerlerini yekilereği ve tabii sınırlarında bizzaten geleceği Osmanlı Devleti ile ayımsız bir şekilde belirlenecektir. Böylece Brest-Litovsk Antlaşması ile Kars, Ardahan ve Batum'un 'Türkiye'ye geçip sığıntı kaplanmıştır.

2026 MART

Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı

0312 285 65 11 -
0 312 285 55 12

Üniversiteler Mah.
Toplum Cad. No.5
Çankaya / ANKARA

bilgi@atam.gov.tr

www.atam.gov.tr

emagaza-atam.ayk.gov.tr

Atam.Baskanlik

AtamBaskanlik

atambaskanlik

@AtamBaskanlik

ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ BAŞKANLIĞI | 2026 BÜLTEN

